

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI

Kobilov Murod Vakkosovich

UBS “Iqtisodiyot” kafedrası 1-kurs magistri

kobilov.murod@gmail.com

Annotatsiya:

Maqolada tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirish mexanizmlarining iqtisodiy mazmuni va amaliy ahamiyati tadqiq etilgan. Unda startaplarni moliyalashtirishning asosiy manbalari, jumladan bank kreditlari, venchur kapitali, grantlar, investitsiyalar va kraudfanding tizimlarining o‘rni tahlil qilingan. Startap loyihalarni samarali moliyalashtirish orqali yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish va innovatsion iqtisodiyotni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: kichik biznes, yoshlar tadbirkorligi, innovatsiya, biznes-inkubator, texnopark, raqamli iqtisodiyot, startap.

Аннотация:

В статье исследованы экономическая сущность и практическое значение механизмов финансирования стартап-проектов молодых предпринимателей. Проанализированы основные источники финансирования стартапов, включая банковские кредиты, венчурный капитал, гранты, инвестиции и системы краудфандинга. Разработаны предложения по развитию молодежного предпринимательства и поддержке инновационной экономики посредством эффективного финансирования стартап-проектов.

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

Ключевые слова: малый бизнес, молодежное предпринимательство, инновация, бизнес-инкубатор, технопарк, цифровая экономика, стартап.

Abstract:

This article examines the economic essence and practical significance of financing mechanisms for startup projects of young entrepreneurs. The main sources of startup financing, including bank loans, venture capital, grants, investments, and crowdfunding systems, are analyzed. Proposals have been developed to support youth entrepreneurship and innovative economy through the effective financing of startup projects.

Keywords: small business, youth entrepreneurship, innovation, business incubator, technopark, digital economy, startup.

Hozirgi kunda yillarda O‘zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar jarayonida yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash va innovatsion startap loyihalarni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Mamlakatimizda yoshlarning biznes tashabbuslarini rag‘batlantirish, ularni moliyaviy qo‘llab-quvvatlash hamda innovatsion g‘oyalarni amaliyotga joriy etishga qaratilgan qator dasturlar amalga oshirilmoqda. Xususan, Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan “Yoshlar - kelajagimiz” davlat dasturi, startap loyihalarni qo‘llab-quvvatlash fondlari, imtiyozli kreditlar va grant dasturlari yoshlarning tadbirkorlik faoliyatiga bo‘lgan qiziqishini yanada oshirmoqda[1].

Bugungi kunda yosh tadbirkorlar iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishida muhim subyekt sifatida maydonga chiqmoqda. Ular tomonidan ishlab chiqilayotgan startap loyihalar yangi texnologiyalarni joriy etish, raqamli

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

iqtisodiyotni rivojlantirish, yangi ish o‘rinlari yaratish va mamlakatning investitsion jozibadorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini amalga oshirish jarayonida moliyaviy resurslarning yetishmasligi, investorlarga chiqish imkoniyatlarining cheklanganligi, garov ta‘minoti bilan bog‘liq muammolar hamda moliyaviy savodxonlikning pastligi kabi qator muammolar mavjud. Ilmiy tadqiqotlarda ta‘kidlanganidek, startap infratuzilmasining rivojlanishi va innovatsion moliyalashtirish mexanizmlarining samarali ishlashi yoshlar tadbirkorligining muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi[2].

Yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirishda bank kreditlari, venchur kapitali, grantlar, kraudfanding platformalari, biznes farishtalar investitsiyalari hamda davlat subsidiyalari muhim o‘rin tutadi. Ayniqsa, texnoparklar, biznes-inkubatorlar va innovatsion markazlar faoliyati yoshlarning innovatsion loyihalarini tijoratlashtirish imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Mazkur maqolada yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy jihatlari, mavjud moliyalashtirish mexanizmlarining samaradorligi, sohadagi muammolar hamda istiqboldagi rivojlanish yo‘nalishlari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish, innovatsion g‘oyalarni tijoratlashtirish va raqamli iqtisodiyot sharoitida startap faoliyati samaradorligini oshirish bo‘yicha ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Mamlakatimizda yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirish tizimi so‘nggi yillarda iqtisodiy islohotlarning muhim yo‘nalishlaridan biriga aylanib bormoqda. Ayniqsa, innovatsion iqtisodiyotning rivojlanishi, startap ekotizimining shakllanishi hamda texnoparklar, biznes-inkubatorlar va venchur

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

moliyalashtirish institutlarining faoliyati yoshlarning biznes tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlashda muhim omil bo‘lmoqda[3].

So‘nggi yillarda yosh tadbirkorlar tomonidan tashkil etilgan startup loyihalar soni sezilarli darajada oshdi. Davlat statistika ma‘lumotlariga ko‘ra, 2020–2024-yillar davomida yoshlar ishtirokidagi innovatsion biznes subyektlari sonining o‘sishi kuzatildi. Ushbu startaplarning asosiy qismi axborot texnologiyalari, elektron tijorat, xizmat ko‘rsatish, sanoat va agrotexnologiyalar yo‘nalishlarida faoliyat yuritmoqda. Mazkur loyihalarni moliyalashtirishda bank kreditlari, davlat grantlari, vechur fondlari, biznes farishtalar investitsiyalari hamda kraudfanding platformalari muhim manba sifatida xizmat qilmoqda.

Innovatsion infratuzilma elementlari - texnoparklar, biznes-inkubatorlar, startup markazlari va innovatsion fondlar yosh tadbirkorlar uchun dastlabki moliyaviy va konsultativ platforma vazifasini bajarmoqda. Ushbu tizim yoshlarning innovatsion g‘oyalarini tijoratlashtirish, investitsiyalarni jalb qilish hamda yangi ish o‘rinlari yaratishga xizmat qilmoqda. Xususan, Namangan, Toshkent va Samarqand viloyatlarida yoshlar startaplarni qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan innovatsion markazlar faol rivojlanayotgani kuzatilmoqda. Namangan viloyatidagi “Yoshlar texnoparki” faoliyati misolida ko‘rish mumkinki, ko‘plab yosh innovatorlar o‘z loyihalarini ishlab chiqish, investorlarni jalb qilish va amaliy sinovdan o‘tkazish imkoniyatiga ega bo‘lgan. Bu esa hududiy moliyaviy infratuzilmaning startup faoliyatidagi amaliy samaradorligini tasdiqlaydi[4].

Raqamli texnologiyalar va innovatsion moliyalashtirish vositalaridan foydalanish startup loyihalarning iqtisodiy samaradorligini oshirmoqda. Jumladan, Big Data, Cloud Computing, sun‘iy intellekt va elektron to‘lov tizimlari asosida faoliyat yuritayotgan startaplarning investitsion jozibadorligi an‘anaviy biznes loyihalarga nisbatan yuqoriroq ekanligi kuzatildi. Shuningdek, universitetlar qoshidagi biznes-inkubatorlar va akselerator dasturlar yosh tadbirkorlarning

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

Kraudfanding	Onlayn platformalar orqali mablag' yig'ish	Kichik mablag'larni tez yig'ish imkoniyati	Platforma va marketing xarajatlari talab etiladi	Yangi g'oyalarni sinovdan o'tkazishda qulay
Biznes farishtalar investitsiyasi	Xususiy investorlarning mablag' kiritishi	Tajriba va mentorlik yordami mavjud	Investor ulush talab qiladi	Yosh tadbirkorlarning biznes tajribasini oshiradi
Akselerator va inkubator dasturlari	Konsalting va boshlang'ich moliyaviy yordam	Ta'lim, mentorlik va networking imkoniyati	Moliyalashtirish hajmi cheklangan	Startapni bozorga olib chiqishda muhim vosita

Ushbu jadvalda O'zbekistonda yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirishda foydalanilayotgan asosiy moliyaviy manbalar hamda ularning iqtisodiy xususiyatlari tahlil qilingan. Tahlillardan ko'rinadiki, startap loyihalarni rivojlantirishda turli moliyalashtirish mexanizmlarining o'ziga xos afzallik va kamchiliklari mavjud.

Bank kreditlari yosh tadbirkorlar uchun eng an'anaviy moliyalashtirish manbasi hisoblanadi. Ayniqsa, davlat tomonidan ajratilayotgan imtiyozli kreditlar yoshlarning biznes faoliyatini boshlashida muhim rol o'ynamoqda. Biroq yuqori garov talablari hamda foiz stavkalari ayrim startap loyihalar uchun moliyaviy to'siq bo'lib qolmoqda. Shu sababli ko'plab innovatsion startaplar alternativ moliyalashtirish usullariga murojaat qilmoqda.

Venchur kapitali innovatsion va yuqori o'sish salohiyatiga ega startaplar uchun eng samarali moliyalashtirish vositalaridan biri hisoblanadi. Ushbu mexanizm orqali investorlar nafaqat moliyaviy mablag', balki biznes boshqaruvi bo'yicha tajriba va strategik maslahatlar ham beradi. Ayniqsa, axborot texnologiyalari va raqamli platformalar sohasidagi startaplar uchun venchur kapitalining ahamiyati yuqori hisoblanadi.

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

Davlat grantlari yoshlarning ilmiy va innovatsion loyihalarini qo‘llab-quvvatlashda muhim moliyaviy instrument sifatida namoyon bo‘lmoqda. Grant mablag‘larining qaytarib olinmasligi startaplarning moliyaviy barqarorligini oshiradi. Shu bilan birga, grantlar asosan tanlov asosida ajratilgani sababli barcha tadbirkorlar uchun teng imkoniyat yaratib bera olmaydi.

Kraudfanding platformalari esa zamonaviy raqamli iqtisodiyot sharoitida startaplarni moliyalashtirishning yangi shakli sifatida rivojlanmoqda. Ushbu tizim orqali yosh tadbirkorlar o‘z g‘oyalarini internet foydalanuvchilariga taqdim etib, kichik investitsiyalarni jalb qilishi mumkin. Bu usul ayniqsa kreativ va innovatsion mahsulotlarni bozorga olib chiqishda samarali hisoblanadi[6].

Asosiy natijalariga tayanib, quyidagi takliflar ilgari suriladi: Yoshlar startaplarini moliyalashtirishning ko‘p manbali tizimini yaratish - davlat, xususiy sektor va xalqaro moliyaviy institutlar ishtirokida. Yoshlar uchun raqamli savodxonlik dasturlarini joriy etish, ularni texnologik biznes modellarni yaratishga o‘rgatish. Mahalliy infratuzilmani modernizatsiya qilish, yoshlar innovatsion faoliyatini qo‘llab-quvvatlaydigan qulay iqtisodiy muhit yaratish hamda moliyalashtirish jarayonidagi byurokratik to‘siqlarni qisqartirish.

Xulosa qilish mumkinki, yosh tadbirkorlarning startap loyihalarini moliyalashtirish mexanizmlari O‘zbekiston iqtisodiyotining innovatsion rivojlanishi, raqobatbardoshligini oshirish, yangi ish o‘rinlarini yaratish hamda raqamli iqtisodiyotni kengaytirishda strategik ahamiyat kasb etadi. So‘nggi yillarda davlat tomonidan yaratilayotgan qulay investitsion muhit, imtiyozli kreditlar, grant dasturlari, venchur fondlar va “Yoshlar - kelajagimiz” kabi tashabbuslar startap ekotizimini rivojlantirishda muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Shu bois, davlat, xususiy sektor va ilmiy muassasalar hamkorligida startap moliyalashtirish tizimini yanada rivojlantirish O‘zbekistonning uzoq muddatli taraqqiyoti uchun strategik zarurat hisoblanadi.

International Conference on Education, Psychology and Humanities

Hosted Online from Moscow, Russia

Date: 28th June, 2026

Website: <https://econferencia.com>

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 27-iyundagi PF–5466-son Farmoni “Yoshlar – kelajagimiz” davlat dasturini amalga oshirish to‘g‘risida.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 3-dekabrdagi PQ–4918-son Qarori “Tadbirkorlik faoliyatini qo‘llab-quvvatlash infratuzilmasini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida.”
3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-fevraldagi 87-son Qarori “Yoshlar startap loyihalarini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish to‘g‘risida.”
4. World Bank (2023). Youth Entrepreneurship in Emerging Economies: Opportunities and Challenges. – Washington D.C.
5. Ergashev O. Kichik innovatsion korxonalar rivojlanishida mintaqaviy infratuzilmalarning o‘rni. – Namangan: NDTU, 2025.
6. Alimurodov M.K. Bozor iqtisodiyoti sharoitida infratuzilmani rivojlantirish nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.
7. Debatov S.A. Hududiy infratuzilma tizimini takomillashtirish omillari. – Moskva: Ekonomika, 2019.
8. Mazur E. Innovatsion tadbirkorlik va kichik biznesni qo‘llab-quvvatlash tizimi. – Kiev, 2021.
9. Asaul A.N., Kaparov B.M., Perevyazkin V.B. Maliyaviy-iqtisodiy innovatsiyalar va kichik biznesni rivojlantirish strategiyalari. – Sankt-Peterburg: Piter, 2020.